ROZHODNUTÍ

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2018/209

ze dne 8. února 2018,

kterým se povoluje odchylka požadovaná Irskem podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

(oznámeno pod číslem C(2018) 624)

(Pouze anglické znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů ([1]), a zejména na přílohu III bod 2 třetí pododstavec uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice 91/676/EHS stanoví pravidla týkající se ochrany vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů. Pokud se množství statkových hnojiv, které členský stát hodlá povolit na hektar za rok, liší od množství stanoveného v první větě druhého pododstavce bodu 2 přílohy III uvedené směrnice, musí být určeno tak, aby neohrozilo dosažení cílů uvedených v článku 1 uvedené směrnice, a musí být zdůvodněno na základě objektivních kritérií, jakými jsou např. dlouhé vegetační období a plodiny s vysokou spotřebou dusíku.

(2) Dne 22. října 2007 přijala Komise rozhodnutí 2007/697/ES ([2]), kterým se povoluje odchylka požadovaná Irskem podle směrnice 91/676/EHS, umožňující za určitých podmínek používání statkových hnojiv do výše 250 kg dusíku na hektar za rok v zemědělských podnicích s nejméně 80 % podílem pastvin v souvislosti s irským akčním programem provedeným prostřednictvím předpisu *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument No 378 of 2006)*.

(3) Dne 24. února 2011 přijala Komise rozhodnutí 2011/127/EU ([3]) o změně rozhodnutí 2007/697/ES a o prodloužení odchylky do 31. prosince 2013 v souvislosti s irským akčním programem provedeným prostřednictvím předpisu *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2010 (Statutory Instrument No 610 of 2010)*.

(4) Dne 27. února 2014 přijala Komise rozhodnutí 2014/112/EU ([4]), kterým se povoluje odchylka požadovaná Irskem podle směrnice 91/676/EHS, umožňující za určitých podmínek používání statkových hnojiv do výše 250 kg dusíku na hektar za rok v zemědělských podnicích s nejméně 80 % podílem pastvin v souvislosti s irským akčním programem provedeným prostřednictvím předpisu *European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2014 (Statutory Instrument No 31 of 2014)*. Platnost rozhodnutí 2014/112/EU skončila dne 31. prosince 2017.

(5) Odchylka povolená rozhodnutím 2014/112/EU se v roce 2016 týkala 6 802 zemědělských podniků, což odpovídá přibližně 5,4 % z celkového počtu podniků zabývajících se pastvou dobytka, 20,2 % z celkového počtu velkých dobytčích jednotek a 9,3 % z celkové čisté zemědělské plochy v Irsku.

([1]) Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1.
([2]) Rozhodnutí Komise 2007/697/ES ze dne 22. října 2007, kterým se povoluje odchylka požadovaná Irskem podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 284, 30.10.2007, s. 27).
([3]) Rozhodnutí Komise 2011/127/EU ze dne 24. února 2011 o změně rozhodnutí 2007/697/ES, kterým se povoluje odchylka požadovaná Irskem podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 51, 25.2.2011, s. 19).
([4]) Prováděcí rozhodnutí Komise 2014/112/EU ze dne 27. února 2014, kterým se povoluje odchylka požadovaná Irskem podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 61, 1.3.2014, s. 7).

(6) Dne 7. března 2017 předložilo Irsko Komisi žádost o prodloužení odchylky podle přílohy III bodu 2 třetího pododstavce směrnice 91/676/EHS.

(7) Irsko uplatňuje v souladu s čl. 3 odst. 5 směrnice 91/676/EHS na celém svém území akční program.

(8) Údaje poskytnuté Irskem v rámci jeho informační povinnosti podle článku 10 směrnice 91/676/EHS ukazují, že během období 2012–2015 měly vody obecně dobrou kvalitu. V případě podzemních vod vykázaly v Irsku všechny monitorovací stanice průměrné koncentrace dusičnanů nižší než 50 mg/l a 87 % těchto monitorovacích stanic vykázalo průměrné koncentrace dusičnanů nižší než 25 mg/l. V případě povrchových vod vykázaly v Irsku všechny monitorovací stanice průměrné koncentrace dusičnanů nižší než 40 mg/l a 99,5 % těchto monitorovacích stanic vykázalo průměrné koncentrace dusičnanů nižší než 25 mg/l.

(9) V posledních několika letech se v Irsku zvýšil počet hospodářských zvířat, a zvrátil se tak negativní trend z předchozího oznamovacího období. V období 2012–2015 se ve srovnání s obdobím 2008–2011 počet skotu zvýšil o 3,8 %, prasat o 3,7 % a ovcí o 5,1 %. Průměrná zátěž dusíku ze statkových hnojiv v období 2012–2015 činila 104 kg/ha, což je podobná hodnota jako v období 2008–2011. Průměrná zátěž fosforu ze statkových hnojiv v období 2012–2015 činila 15 kg/ha, což je rovněž podobná hodnota jako v období 2008–2011. Používání umělých dusíkatých hnojiv se v období 2012–2015 v porovnání s obdobím 2008–2011 v průměru zvýšilo o 5 %. Používání umělých fosforečných hnojiv se v období 2012–2015 v porovnání s obdobím 2008–2011 v průměru zvýšilo o 32,7 %. Používání umělých fosforečných hnojiv bylo nicméně v období 2012–2015 v průměru stále o 9,5 % nižší než v období 2004–2008 ([1]).

(10) V Irsku se na 92 % zemědělské půdy rozkládají pastviny. Celkově je v zemědělských podnicích s pastvinami 50 % půdy obhospodařováno extenzivně, tedy s poměrně nízkou intenzitou chovu a nízkými vstupy hnojiv, 21 % je obhospodařováno podle agroenvironmentálních programů a pouze 9,3 % je obhospodařováno intenzivně. 8 % je využíváno pro zemědělství na orné půdě. Průměrné použití umělých hnojiv na pastvinách je u dusíku 80 kg/ha a u fosforu 8 kg/ha ([1]).

(11) Irské podnebí, charakterizované rovnoměrným rozdělením ročních srážek v celém roce a poměrně malým rozsahem ročních teplot, podporuje dlouhé vegetační období travin pohybující se od 330 dnů za rok na jihozápadě přibližně do 250 dnů za rok na severovýchodě ([2]).

(12) Komise se po přezkoumání žádosti Irska podle přílohy III bodu 2 třetího pododstavce směrnice 91/676/EHS, zohlednění irského akčního programu a na základě zkušeností získaných z uplatňování odchylky podle rozhodnutí 2007/697/ES a 2014/112/EU domnívá, že množství statkových hnojiv navržené Irskem, které odpovídá 250 kg dusíku na hektar za rok, neohrozí dosažení cílů směrnice 91/676/EHS, budou-li splněny určité přísné individuální podmínky, jež by měly platit pro zemědělce, na něž se povolení vztahuje.

(13) Z dokumentace předložené Irskem vyplývá, že navrhované množství 250 kg dusíku na hektar za rok v zemědělských podnicích s nejméně 80 % pastvin je zdůvodněno objektivními kritérii, jakými jsou dlouhé vegetační období a velké výnosy trávy s vysokou spotřebou dusíku.

(14) Platnost rozhodnutí 2014/112/EU skončí dne 31. prosince 2017. Aby bylo zajištěno, že dotčení zemědělci mohou dále využívat této odchylky, je vhodné přijmout toto rozhodnutí.

(15) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro dusičnany zřízeného podle článku 9 směrnice 91/676/EHS,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odchylka

Odchylka požadovaná Irskem v dopise ze dne 7. března 2017 za účelem povolení použití vyššího množství statkových hnojiv na zemědělských pozemcích, než uvádí první věta druhého pododstavce bodu 2 přílohy III směrnice 91/676/EHS, se uděluje za podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

([1]) Irské ministerstvo zemědělství, potravin a rybolovu.
([2]) Teagasc – the Agriculture and Food Development Authority, Irsko.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se použijí tyto definice:

a) „zemědělskými podniky s pastvinami“ se rozumějí podniky, v nichž tvoří travní porost nejméně 80 % zemědělské plochy vhodné pro použití statkových hnojiv;

b) „pasoucími se hospodářskými zvířaty“ se rozumí skot (s výjimkou jatečných telat), ovce, jelenovití, kozy a koně;

c) „travou“ se rozumí trvalé nebo dočasné travní porosty (za dočasné se považují pozemky ležící ladem po dobu kratší čtyř let);

d) „pozemkem“ se rozumí jednotlivé pole nebo skupina polí homogenní z hlediska plodin, půdního typu a postupů hnojení;

e) „plánem hnojení“ se rozumí předem provedený výpočet ohledně plánovaného využití a dostupnosti živin;

f) „evidencí hnojení“ se rozumí bilance živin na základě skutečného využití a příjmu živin.

Článek 3

Oblast působnosti

Tato odchylka se použije na zemědělské podniky s pastvinami, jimž bylo uděleno povolení podle článku 4.

Článek 4

Každoroční žádost a závazek

1. Zemědělské podniky s pastvinami mohou příslušným orgánům předložit žádost o roční povolení k používání statkových hnojiv s obsahem dusíku až do 250 kg na hektar za rok. Žádost musí obsahovat prohlášení o tom, že se dotčený zemědělský podnik s pastvinami podrobí veškerým kontrolám stanoveným v článku 9.

2. V každoroční žádosti podle odstavce 1 se žadatel písemně zaváže k plnění podmínek stanovených v článcích 6 a 7.

Článek 5

Udělování povolení

Povolení k používání statkových hnojiv s obsahem dusíku až do 250 kg na hektar za rok se udělí za podmínek stanovených v článcích 6 až 7.

Článek 6

Používání statkových a jiných hnojiv

1. Množství statkových hnojiv pocházejících z pasoucích se hospodářských zvířat, které je každoročně vpraveno do půdy v zemědělských podnicích s pastvinami, včetně množství vpraveného samotnými zvířaty, nepřekročí množství statkových hnojiv obsahující 250 kg dusíku na hektar za podmínek stanovených v odstavcích 2 až 8.

2. Celkový přísun dusíku nepřekročí ani předpokládané nároky dotyčné plodiny na živiny, ani maximální míru hnojení na daný zemědělský podnik s pastvinami, která je stanovena v akčním programu pro dusičnany; zohledňuje i zásobování z půdy. Celkové použití dusíku se rozděluje na základě intenzity chovu a výnosnosti pastvin.

3. Pro každý zemědělský podnik s pastvinami se vypracuje a vede plán hnojení, jenž u zemědělské půdy popisuje střídání plodin i plánované použití statkových a jiných hnojiv. Tento plán se v zemědělském podniku s pastvinami zpřístupní v každém kalendářním roce před 1. březnem daného roku. Plán hnojení obsahuje přinejmenším tyto údaje:

a) plán střídání plodin, který musí uvádět plošnou výměru pozemků s travou a pozemků s jinými plodinami, včetně situačního náčrtu s umístěním jednotlivých pozemků;

b) počet hospodářských zvířat daného zemědělského podniku s pastvinami, popis systému ustájení a uskladnění statkových hnojiv, včetně dostupných skladovacích kapacit pro statková hnojiva;

c) výpočet množství dusíku a fosforu ze statkových hnojiv vyprodukovaných v zemědělském podniku s pastvinami;

d) množství, druh a vlastnosti statkových hnojiv dodávaných ze zemědělského podniku s pastvinami nebo do zemědělského podniku s pastvinami;

e) předpokládaná potřeba dusíku a fosforu u plodin na každém pozemku;

f) výsledky analýzy půdy, pokud jde o stav půdy z hlediska dusíku a fosforu, jsou-li k dispozici;

g) druh hnojiva, které má být použito;

h) výpočet použití dusíku a fosforu ze statkových hnojiv na jednotlivých pozemcích;

i) výpočet použití dusíku a fosforu z umělých a jiných hnojiv na jednotlivých pozemcích.

Plán hnojení se aktualizuje nejpozději sedm dní po provedení jakékoli změny v zemědělských postupech daného zemědělského podniku s pastvinami.

4. Každý zemědělský podnik s pastvinami vypracuje a vede evidenci hnojení včetně informací týkajících se hospodaření s dusíkem a přísunu fosforu a informací týkajících se nakládání se znečištěnou vodou. Evidence za každý kalendářní rok se předkládá příslušnému orgánu do 31. března následujícího kalendářního roku.

5. Každý zemědělský podnik s pastvinami provádí periodické analýzy dusíku a fosforu v půdě.

Pro každou plochu zemědělského podniku s pastvinami, která je homogenní z hlediska střídání plodin a vlastností půdy, se odběr vzorků a analýza provede nejméně jednou za čtyři roky.

Na každých pět hektarů zemědělské půdy se provede nejméně jedna analýza.

V každém zemědělském podniku s pastvinami se zpřístupní výsledky analýzy koncentrace dusíku a fosforu v půdě.

6. Statková hnojiva se nesmí rozmetávat před osevem travou na podzim.

7. Nejméně 50 % kejdy vyprodukované v zemědělském podniku musí být aplikováno do 15. června. Pro veškeré aplikace kejdy po 15. červnu se použije zařízení pro rozmetávání kejdy s nízkými emisemi.

Článek 7

Hospodaření s půdou

1. Dočasné pastviny se musí orat na jaře.

2. Bezprostředně po zaorání trávy na všech půdních typech následuje osev plodinami s vysokou potřebou dusíku.

3. Střídání plodin nezahrnuje luštěniny nebo jiné plodiny, které vážou atmosférický dusík. To však neplatí pro jetel na pastvinách s méně než 50 % jetele ani pro jiné luštěniny, pod které se seje tráva.

Článek 8

Monitorování

1. Příslušné orgány zajistí, aby byly pro každé hrabství vypracovány a každoročně aktualizovány mapy znázorňující procentní podíl zemědělských podniků s pastvinami, na které se vztahuje povolení, hospodářských zvířat a zemědělské půdy i mapy týkající se místního využívání půdy.

2. Příslušné orgány monitorují půdu, povrchové a podzemní vody a poskytují Komisi údaje o koncentraci dusíku a fosforu v půdní vodě, minerálního dusíku v půdním profilu a koncentraci dusičnanů v podzemních a povrchových vodách, a to jak v případě podmínek uplatnění výjimky, tak bez nich. Monitorování se provádí v měřítku pro pozemky zemědělských podniků v zemědělských monitorovacích pásmech. Monitorovací místa musí být reprezentativní, pokud jde o hlavní typy půdy, úroveň intenzity, převažující postupy hnojení a hlavní plodiny.

3. V zemědělských pásmech nacházejících se v blízkosti nejohroženějších vodních útvarů provádějí příslušné orgány zvýšené monitorování vody.

4. Ve vztahu k zemědělským podnikům s pastvinami, na které se vztahuje povolení, provádějí příslušné orgány šetření, pokud jde o místní využívání půdy, střídání plodin a zemědělské postupy.

5. Shromážděné informace a údaje vyplývající z rozboru živin uvedeného v čl. 6 odst. 5 a monitorování uvedeného v odstavci 2 tohoto článku se použijí pro modelové výpočty rozsahu vyplavování dusičnanů a úniku fosforu, k němuž dochází v zemědělských podnicích s pastvinami, na které se vztahuje povolení.

Článek 9

Kontroly

1. Příslušné orgány zajistí, aby byly všechny žádosti o povolení předloženy ke správní kontrole. Pokud tato kontrola prokáže, že podmínky stanovené v článcích 6 a 7 nebudou splněny, žádost se zamítne a žadateli se sdělí důvody zamítnutí.

2. Na základě analýzy rizik, výsledků kontrol z předchozích let a výsledků všeobecných namátkových kontrol uplatňování irských právních předpisů provádějících směrnici 91/676/EHS vypracují příslušné orgány program inspekcí v terénu na zemědělských podnicích s pastvinami. Inspekce v terénu ověřují splnění podmínek uvedených v článcích 6 a 7 tohoto rozhodnutí; zahrnují nejméně 5 % zemědělských podniků, na které se vztahuje povolení.

3. Jestliže se na základě ověření zjistí porušení tohoto rozhodnutí, přijmou příslušné orgány nezbytná opatření k nápravě. Zemědělským podnikům, které články 6 a 7 nedodrží, se uloží pokuta v souladu s vnitrostátními předpisy a mohou být vyloučeny z udělování povolení v následujícím roce.

4. Příslušným orgánům se poskytnou nezbytné pravomoci a prostředky k ověřování dodržení podmínek povolení uděleného na základě tohoto rozhodnutí.

Článek 10

Podávání zpráv

Příslušné orgány předloží do 30. června každého roku Komisi zprávu obsahující tyto informace:

a) mapy znázorňující pro každé hrabství procentní podíl zemědělských podniků s pastvinami, procentní podíl hospodářských zvířat a procentní podíl zemědělské půdy, na kterou se vztahuje povolení, jakož i mapy týkající se místního využívání půdy, podle čl. 8 odst. 1;

b) výsledky monitorování koncentrací dusičnanů v podzemních a povrchových vodách, včetně informací o trendech vody, a to jak za podmínek s odchylkou, tak bez odchylky, a také údaje o vlivu odchylky povolené tímto rozhodnutím na jakost vody, podle čl. 8 odst. 2;

c) výsledky monitorování koncentrací dusíku a fosforu v půdní vodě a minerálního dusíku v půdním profilu, a to jak za podmínek s odchylkou, tak bez odchylky, podle čl. 8 odst. 2;

d) shrnutí a vyhodnocení údajů získaných ze zvýšeného monitorování vody podle čl. 8 odst. 3;

e) výsledky šetření ohledně místního využívání půdy, střídání plodin a zemědělských postupů podle čl. 8 odst. 4;

f) výsledky modelových výpočtů rozsahu vyplavování dusíku a úniku fosforu podle čl. 8 odst. 5;

g) vyhodnocení toho, jak jsou uplatňovány podmínky povolení, vycházející z výsledků správních kontrol a inspekcí v terénu podle čl. 9 odst. 1 a 2;

h) komparativní analýzu zemědělských podniků s pastvinami v Irsku, na které se vztahuje povolení, a zemědělských podniků s pastvinami v Irsku, na které se povolení nevztahuje. Analýza zahrnuje údaje týkající se ročních inspekcí, správních kontrol, zemědělských inspekcí v rámci opatření podmíněnosti a statistické údaje týkající se nedodržení podmínek.

Článek 11

Použití

Toto rozhodnutí se použije v souvislosti s akčním programem Irska provedeným prostřednictvím předpisu *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2017 (Statutory Instrument No. 605 of 2017).*

Toto rozhodnutí se použije do dne 31. prosince 2021.

Článek 12

Určení

Toto rozhodnutí je určeno Irsku.

V Bruselu dne 8. února 2018.

Za Komisi
Karmenu VELLA
člen Komise